

[Indenrigsministeren.]

fremtidig ikke i sig selv Adgang til Andel i Tillægsmandater.

Med Hensyn til Kundgørelse forud for Valget af de Partier, der kan deltage i Valget, er der i øvrigt i Forslagets § 24 foretaget den Ændring, at medens denne nu omfatter de Partier, der ved Valgets Udskrivning findes i Folketinget, skal Kundgørelsen herefter omfatte de Partier, der ved det forudgaaende Rigsdagsvalg opnaaede Repræsentanter paa Rigsdagen. Er der senere opstaaet nye Partier paa Rigsdagen, er Betingelsen for deres Anerkendelse uden Anmeldelse af de 20 000 Vælgere, at de omfatter mindst 4 Rigsdagsmænd. Det Spørgsmaal, jeg her berører, er jo et af de Spørgsmaal, der fra Tid til anden har været rejst og drøftet her i Rigsdagen, og jeg haaber, at denne Udformning vil kunne vinde Tilslutning.

De i §§ 46—50 foreslaaede Ændringer med Hensyn til Kandidatudvælgelsen vedrører alene den praktiske Fremgangsmaade, og jeg skal nøjes med her at henvise til de indledende Bemærkninger. Jeg skal med Hensyn til dette Spørgsmaal om Adgangen til Andel i Tillægsmandaterne føje til, at paa dette Omraade er jo gennem Tiderne mange forskellige Synspunkter gjort gældende, og jeg er selvfølgelig villig til under de kommende Forhandlinger nærmere at drøfte og forhandle de her foreslaaede nye Regler.

I §§ 53—63 behandles Stemmeafgivningen ved Indsendelse af Stemmeseddel. Reglerne om Stemmeafgivning ved Indsendelse af Stemmeseddel er i det store og hele her overført fra den kommunale Valglov. Kredsen af de Personer, der efter disse Regler kan afgive Stemme ved Indsendelse af Stemmeseddel, er dog udvidet til ogsaa at omfatte Vælgere, der som Følge af Varetagelse af offentligt Hverv ikke kan komme til Stede ved Afstemningen. Efter den nugældende Rigsdagsvalglov gælder denne Form for Stemmeafgivning kun for Søfolk, og der er saaledes her Tale om en meget væsentlig Udvidelse.

I §§ 64—68 behandles Reglerne for, hvorledes Folketinget og Rigstinget dannes, Reglerne her er udarbejdet i nøje Tilslutning til Grundlovsforslagets Regler om Folketingets og Rigstingets Sammensætning.

§ 65 handler om Valg af, hvad man kan kalde de tingvalgte Medlemmer af Rigstinget. Efter Grundlovsforslaget skal de ved Rigsdagsvalget valgte Medlemmer straks efter Valget træde sammen og af deres Midte vælge 34 til at indtræde i Rigstinget. I

Overensstemmelse med Grundlovsforslaget foreskrives det, at Valget skal ske efter Forholdstal. Da det er Grundlovsforslagets Tanke, at de Partier, der ved Rigsdagsvalget har opnaaet Repræsentation paa Rigsdagen, skal være repræsenteret i Rigstinget i Forhold til deres Styrke, er der for det Tilfælde, at et Parti skulde undlade at anmelde nogen Liste til Deltagelse i Valget, foreskrevet, at det paagældende Parti skal betragtes som Valgruppe med et til de valgte Antal svarende Stemmetal; Mandater, der tilfalder et saadant Parti, skal, da der ikke findes nogen Liste at gaa frem efter, tildeles Partiets Medlemmer ved Lodtrækning, der foretages af Formanden. Med Hensyn til de ved Valget benyttede Kandidatlistes er det foreskrevet, at der paa hver Liste skal opføres Navnene paa et saa stort Antal Rigsdagsmænd, som svarer til $\frac{2}{5}$ af vedkommende Gruppens Medlemmer. Denne Bestemmelse er i første Række motiveret ved Nødvendigheden af at have det nødvendige Antal Stedfortrædere, idet Regelen er den, at de paa en Liste opførte Kandidater, der ikke opnaar Valg, er Stedfortrædere for de valgte af samme Liste i den Orden, hvori de er opført paa Listen.

I § 66 gives Regler om Udvælgelsen af de 34, der fra de tidligere omtalte Rigstingelister skal indtræde i Rigstinget. Det bestemmes i Stk. 1, at Lister, der er indsendt af Partier, der paa Grund af Regelen i § 44, Stk. 2, har været udelukket fra at faa tildelt Tillægsmandater, skal lades ude af Betragtning. Denne Bestemmelse er en direkte Følge af Grundlovsforslaget.

I Stk. 2 fastsættes den nærmere Fremgangsmaade ved Udvælgelsen, der sker efter den D'Hondtske Fordelingsmaade.

Efter Grundlovsforslaget skal det færøske Lagting vælge et Medlem til Rigstinget. Reglerne for dette Valg fastsættes i § 67; de svarer til de nugældende Regler om Lagtingets Valg af et Medlem til Landsstinget.

Reglerne i § 71 om Stedfortræderes Indtræden svarer ret nøje til de tilsvarende Regler i Folketingets Forretningsorden. Bestemmelserne er optaget i det foreliggende Valglovsforslag som Følge af Grundlovsforslagets Bestemmelse om, at de nærmere Regler vedrørende disse Forhold skal fastsættes i Valgloven.

Jeg skal endelig omtale Forslagets Kapitel II, der omhandler Reglerne om Folkeafstemning i Henhold til Grundlovsforslagets § 59. Disse Regler er delt i 3 Afsnit, nemlig „Folkeafstemning ifølge Grundlovens § 59, Stk. 2“, „Folkeafstemning ifølge